

POSTGRAU 2018

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

Economia Social Solidària

Desenvolupament Local
Transformació Social
Cooperativisme

DE GENER A JULIOL INSCRIPCIONS OBERTES PRESENCIAL 30 CRÈDITS

Data límit: divendres 5 de gener de 2018. Al Campus Sabadell de la Facultat d'Economia i Empresa de la UAB. Amb beques de fins el 80% de la matrícula (de la UAB i les entitats col·laboradores).

+ Informació i inscripcions: www.uab.cat → màsters i postgraus propis / postgrauess@telercooperatiu.org.

Impulsa:

Amb el suport de:

Coordinació del programa

Glòria Estapé Dubreuil - gloria.estape@uab.cat

Coordinació General

Teler Cooperatiu - Ateneu Cooperatiu del Vallès

postgrauess@telercooperatiu.org

eudald@telercooperatiu.org

Vapor Llonch - Promoció Econòmica de Sabadell

[Elisa Segués - esegues@ajsabadell.cat](mailto:Elisa.Segués@ajsabadell.cat)

Grup d'Educació per al Desenvolupament de la Facultat d'Economia i Empresa

[Rosa García - rosa.garcia.hernandez@uab.cat](mailto:Rosa.García.hernandez@uab.cat)

[Glòria Estapé Dubreuil - gloria.estape@uab.cat](mailto:Glòria.Estapé.Dubreuil@uab.cat)

Centre responsable

Facultat d'Economia i Empresa

dg.economia.empresa@uab.cat

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

Ho impulsa:

Amb el suport de:

Programa Aracoop - Generalitat de Catalunya, Xarxa d'Economia Solidària, Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya, Fundació Seira i Fundació Roca i Galès

/...

Postgrau en
Economia Social i Solidària.
desenvolupament local,
cooperativisme
i transformació social

**INDEX DE
CONTINGUTS**

1.
**Presentació i justificació per a
la creació del programa**

- 1.1 Presentació
  - 1.2 Justificació per a la creació del programa
-

2.
**Resultats esperats del
programa**

- 2.1 Objectius formatius
  - 2.2 Competències específiques
  - 2.3 Competències transversals
  - 2.4 Sortides professionals
-

3.
Pla d'estudis

- 3.1 Continguts
  - 3.2 Mòduls
  - 3.3 Procediment d'avaluació
-

4.
Inscripció i horaris

- 5.1 Perfil dels/les participants
- 5.2 Horaris i centre on s'imparteix
- 5.3 Preu i beques

1

PRESENTACIÓ I JUSTIFICACIÓ PER A LA CREACIÓ DEL PROGRAMA

1.1 Presentació

Aquest postgrau sorgeix de la cooperació entre l'àmbit universitari, l'administració local i la societat civil (la Universitat Autònoma de Barcelona, l'Ajuntament de Sabadell, i el Teler Cooperatiu/Ateneu Cooperatiu del Vallès).

El seu objectiu principal és construir un marc conjunt d'aprenentatge, formació i debat al voltant de l'Economia Social i Solidària. És a dir, al voltant de les potencialitats, trets diferencials i limitacions de l'economia social i solidària en la construcció i consolidació de projectes que donin resposta a drets, necessitats i inquietuds socials, i en la definició de noves estratègies de transformació del model actual de desenvolupament socioeconòmic.

En tant que proposta formativa, es planteja com a facilitadora d'eines i coneixements arrelats al territori, oferint a l'hora un acompanyament especialitzat i personalitzat. És per aquest motiu que el postgrau segueix una metodologia innovadora, i s'estructura seguint el fil del disseny i posada en marxa d'un projecte nou, o d'una vessant nova d'un projecte ja existent. Aquesta metodologia aposta per resseguir els elements claus de l'Economia Social i Solidària aportant alhora un marc teòric per a l'anàlisi del context, la idoneïtat i potencialitat de les propostes, la teoria aplicada necessària per a un desenvolupament integral dels projectes, i la pràctica per concretar i materialitzar les propostes.

D'acord amb els agents que l'impulsen, el postgrau és una eina especialment adreçada a tres col·lectius. En primer lloc, a totes aquelles persones que participen ja de manera activa en cooperatives o entitats de l'Economia Social i Solidària o del

teixit social, i a totes aquelles que volen impulsar algun projecte en aquesta línia. En segon lloc, a totes les persones que des d'administracions públiques locals o supralocals o des d'altres espais institucionals participen en àmbits com el d'atenció a l'exclusió social, processos d'intervenció comunitària, en la promoció de l'ocupació o en l'impuls econòmic del territori, i que volen eines concretes per aplicar en el dia a dia del seu lloc de treball. I també a graduats universitaris que busquen una especialització i alhora la possibilitat de traduir d'una forma concreta i directa en el territori els coneixements adquirits en els seus estudis previs.

1.2 Justificació per a la creació del programa

L'Economia Social i Solidària és un model que creix en volum econòmic i en interès social i polític. D'una banda, els recents embats de la crisi econòmica i el subsegüent debat sobre els límits del model de creixement i expansió capitalista, i de l'altra la solvència econòmica i organitzativa de projectes cooperatius o associatius, sumada a la seva capacitat de resposta a les necessitats actuals de la població i el territori, posen sobre la taula la necessitat d'un canvi de rumb en les polítiques de promoció econòmica i en el model de projectes econòmics a impulsar per aportar riquesa a un territori. Un canvi d'estratègia en el model de desenvolupament socioeconòmic territorial que cerqui una economia arrelada, de proximitat i capaç de donar resposta a necessitats, drets i inquietuds des de pràctiques democràtiques, d'equitat i sostenibilitat.

El postgrau es concep com una eina estratègica que pot contribuir al desenvolupament de l'Economia Social i Solidària des d'una triple perspectiva. En primer lloc, per la voluntat de fer present l'Economia Social i Solidària de manera transversal en els àmbits d'intervenció social i econòmica dels nostres Ajuntaments i altres institucions públiques. En segon lloc, contribuint a dotar de solidesa l'esclat d'iniciatives econòmiques amb un interès creixent per a abraçar les pràctiques de l'Economia Social en la posada en marxa de nous projectes, sovint amb una alta fragilitat. El postgrau vol fer de l'ESS una eina per a tot tipus de col·lectius, i facilitar els mecanismes per tal que es puguin generar nous projectes o es reforcin els existents. I en tercer lloc, la de contribuir a esmenar l'actual manca de presència de l'Economia Social i Solidària de manera transversal i especialitzada als espais d'educació formal, col·laborant a construir un cos acadèmic i formatiu i donant a conèixer la literatura acadèmica que s'està generant al voltant de l'ESS, tant des d'una vessant més teòrica com de la més pràctica.

Aquest postgrau ens ofereix l'oportunitat de trencar l'estanquitat entre els diferents agents impulsors, públics i privats, construint una eina conjunta capaç de detectar i respondre a les necessitats socials i formatives del teixit econòmic cooperatiu, a les necessitats d'innovació en la funció pública i a les necessitats formatives dels estudiants que acaben els graus universitaris i desitgen especialitzar-se, facilitant la creació de sinergies des de la pràctica.

2

RESULTATS ESPERATS DEL PROGRAMA

2.1. Objectius formatius

- Aportar un ampli camp teòric i analític crític sobre el context actual que faciliti:
  - *La creativitat i el foment de projectes dins el marc de l'Economia Social i Solidària.*
  - *La recerca acadèmica i la investigació en aquest àmbit.*
  - *La construcció i implementació de polítiques públiques per afavorir noves formes de desenvolupament socioeconòmic a nivell local.*
- Dotar als participants dels coneixements teòrics i pràctics necessaris per impulsar, constituir i consolidar iniciatives de l'ESS que siguin viables econòmicament i temporalment, tot promovent la seva interconnexió.
- Impulsar des de la pràctica competències inherents al model cooperatiu: participació democràtica, co-responsabilitat, solidaritat, compromís, comunicació, treball en equip, cura de l'equip, equitat, autogestió.
- Formar a professionals qualificats en el terreny de l'ESS, demandats per part de les organitzacions de l'ESS, les administracions públiques i el teixit associatiu.

2.2 Competències específiques

- Analitzar l'entorn social, econòmic i institucional en què interactuen els diferents agents amb incidència en l'ESS, públics i privats.
- Conèixer les polítiques públiques d'impuls a l'ESS i el debat actual en l'àmbit de l'ESS, des de les pròpies organitzacions, entorns acadèmics i institucionals

- Comprendre el funcionament i les particularitats de les organitzacions que conformen l'ESS: econòmiques, empresarials, jurídiques i socials.
- Aplicar diversos instruments i eines digitals en la gestió i comunicació d'iniciatives de l'ESS, i posant especial èmfasi en l'impacte social.
- Saber desenvolupar un projecte/iniciativa en el marc de l'ESS, des de la idea a la implementació i avaluació.

2.3. Competències transversals

- Integrar-se a les dinàmiques dels equips i treballar de manera col·laborativa en equips multidisciplinaris i gestionar.
- Comunicar les pròpies idees i projectes.
- Transferir els coneixements i experiències assolits a situacions reals.
- Reflexionar i tenir capacitat crítica davant les oportunitats, reptes i límits del sector i el seu entorn.

2.4. Sortides professionals

- Emprenedoria social, impuls i gestió de projectes de l'Economia Social i Solidària.
- Assessoria d'entitats de l'Economia Social i Solidària.
- Assessoria d'AAPP en temes d'Economia Social aplicats al sector públic.

3

PLA D'ESTUDIS

3.1. Continguts

El disseny dels continguts del postgrau es basa en dos eixos principals:

- **El primer** ordena de forma cronològica els tres mòduls que s'ofereixen, motivant la introducció de continguts successivament més específics dins el marc de l'ESS: les idees – les propostes concretes – els mecanismes per dur-les a la pràctica.
- **El segon** eix manté tres enfocaments complementaris dins de cada mòdul, incidint en les diverses facetes que s'integren en el curs: l'impuls d'iniciatives de l'EES – anàlisi de polítiques públiques d'impuls a l'ESS – l'estudi d'experiències i els seus impactes al territori.

3.2. Professorat

Jordi Estivill, Glòria Estapé, Ivan Miró, Xavier Verger, Jordi Garcia-Jané, Ricard Pedreira, Elba Mansilla, Rosa Garcia, Álvaro Porro, Anna Lite, Francesc Uroz, Anna Fernández, Guillem Pedritx, Pere Ribas i Eudald Griera

---

3.2. Mòduls

MÒDUL 1

L'Economia Social i Solidària: trets diferencials, potencialitats i oportunitats

(9 Crèdits / gener - febrer)

Marc històric i social de l'ESS

Dels orígens del cooperativisme a l'ESS. Trets diferencials de l'ESS enfront l'economia de mercat. Panoràmica global, europea i en xifres de l'ESS avui.

Eines per dissenyar una nova iniciativa econòmica

Desplegament de l'idea-força d'una iniciativa a l'ESS: detecció de necessitats, potencialitat de la idea, capacitats (Desing thinking, DAFO, Canvas, etc.)

El grup motor i la sostenibilitat col·lectiva

Configuració d'equips i eines de gestió emocional i resolució de conflictes.

Reptes de l'EES

Reptes, potencialitats i límits de l'ESS avui.

MÒDUL 2

Desenvolupament de noves iniciatives a l'ESS: de la idea a la concreció de la proposta

(9 Crèdits / febrer - abril)

Marc legal i projecte cooperatiu

Marc legal de l'ESS. Formes jurídiques i organització política i econòmica. Passos legals, administratius i fiscals per a la constitució del projecte. Possibilitats legals de relació societària i models organitzacionals

Casos i eines per a la innovació i el creixement de l'ESS

L'administració pública com a agent facilitador: polítiques d'impuls a diversos nivells. Innovació col·lectiva, propostes des de l'ESS per donar resposta a necessitats, drets i inquietuds. Actors, eines i recursos facilitadors pel creixement de l'EES

Estructuració, projecció i avaluació d'una iniciativa en el marc de l'ESS

Desenvolupament d'un pla d'empresa: producte/servei i viabilitat. Indicadors de viabilitat social.

Finançament

Banca ètica, finances cooperatives i estalvi solidari: característiques, singularitats i recursos.

MÒDUL 3

Desenvolupament de noves iniciatives a l'ESS: de la proposta a la pràctica

(9 Crèdits / abril - juny)

L'Economia Social en Xarxa

Ecosistemes cooperatius; xarxes, mercat social i intercooperació. Balanç social i eines d'identificació i visibilització de bones pràctiques. Polítiques públiques d'impuls i enfortiment de l'ESS: propostes i experiències d'èxit. Economia social i intervenció comunitària.

Eines d'organització i comunicació

Autoregulació cooperativa: el reglament de règim intern. Noves tecnologies: eines de treball intern i de relació amb els usuaris i/o consumidors. Direcció estratègica cooperativa.

Eines de gestió econòmica i financera

Pla de finançament: eines i experiències. Gestió comptable. Model de gestió i creixement.

Eines per a la posada en marxa de la proposta

Eines per a gestionar el projecte temporalment i en objectius. Risc. Eines tecnològiques en el desplegament i seguiment

---

MÒDUL 4

Treball Final de Postgrau

(3 crèdits / gener - juliol)

El treball final del postgrau consistirà en la construcció d'una iniciativa econòmica, la realització d'un projecte de recerca o la definició d'una proposta d'acció política. TFP representarà el 40%.

Avaluació contínua. Dos tipus d'evidències d'avaluació per cada Mòdul, una oral i una escrita. Més lectures. Cada Mòdul un 20%.

4

INSCRIPCIÓ I HORARIS

5.1. Perfil dels/les participants

Data límit de matriculació: **divendres 5 de gener de 2018**

Aquest postgrau té un nombre màxim de 25 places

Tota la informació per a la inscripció a uab.cat > **Màters i Postgraus propis**

Requisits d'accés

- Tenir un títol universitari d'un mínim de 180 ECTS, o equivalent.
- En casos justificats, es pot permetre l'accés d'estudiants no titulats amb demostrada experiència professional i vinculació a l'Economia Social i Solidària, i en cas de superar el programa rebran un certificat d'assistència.

Criteris de selecció

En cas de superar el nombre màxim d'inscripcions els criteris de selecció es regiran per:

- Data d'inscripció
- Equitat de gènere
- Vinculació amb l'Economia Social i Solidària

5.2. Horaris i centre on s'imparteix

Horaris de classe:

- Dimecres de 4 a 9 de la tarda
- De gener a juny classes, juliol entrega del TFP
- Tres dissabtes de 9 del matí a 8 de la tarda. Fora de l'edifici de la Facultat.

Lloc:

Facultat d'Economia i Empresa - Campus Sabadell
C/ Emprius, 2 08202 Sabadell

5.3 Preu i beques

El preu total del Postgrau és de 1.680€

(Mínim permès d'acord amb el preu del crèdit fixat per la UAB)

Beques:

A través de les entitats socials i locals col·laboradores lligades al postgrau es poden facilitar **beques parcials de fins al 80% del cost del Postgrau.**

Els/les membres de cooperatives sòcies de la Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya poden sol·licitar el **cofinançament de la formació a través del programa de beques de la Fundació Seira.**